

Inbreng commissiedebat

Zoönosen en dierziekten, 24 februari

Vogelgriep

De vogelgriep is momenteel wijdverspreid in de natuur in Europa. De pluimveesector is bezorgd. Pluimveehouders leven op hun bedrijven hygiënemaatregelen scherp na en doen er alles aan om het virus buiten de deur te houden. Maar momenteel kan het virus overal de kop op steken, vanuit het hele land komen meldingen van zieke en dode wilde vogels.

De LTO vakgroep Pluimveehouderij wil toe naar een vaccinatie tegen vogelgriep. Ook de KNMvD, de beroepsorganisatie voor dierenartsen, deelt deze oproep. Momenteel is er nog geen goed werkbaar vaccin beschikbaar en moet internationaal geregeld worden dat vaccineren niet tot handelsbelemmeringen leidt voor producten van gevaccineerde dieren. Nu het virus zo hard om zich heen grijpt, moet de noodzaak voor een vaccin duidelijk zijn.

- LTO pleit ervoor om zo snel mogelijk te starten met trajecten die leiden tot het vaccineren van pluimvee tegen vogelgriep zonder dat dit nadelige consequenties voor de internationale handel heeft.

In 2018 is door de sector (in samenwerking met het ministerie van LNV en de Dierenbescherming) de *Roadmap Strategische aanpak vogelgriep* opgesteld, met input van tal van deskundigen. Er wordt volop gewerkt aan de aanbevelingen uit die Roadmap. Opstellen van een stappenplan voor vaccinatie is er daar één van, maar er staan in totaal 28 aanbevelingen in.

- LTO vraagt om ook de andere aanbevelingen uit de Roadmap in te zetten.

Afrikaanse Varkenspest

Nu ook Italië een uitbraak van Afrikaanse Varkenspest (AVP) heeft, wordt het risico op AVP in Nederland alleen maar groter. Als LTO doen we er alles aan om te voorkomen dat ook hier gevallen van AVP opkomen. De *Roadmap AVP* die in samenspraak met een aantal partijen waaronder het ministerie van LNV is opgesteld, richt de sector zich op het beheer van wilde zwijnen, biosecurity en R&O bij transport en menselijk handelen. De kans dat AVP het eerst bij wilde zwijnen in Nederland komt is 80%, waarbij het menselijk handelen (het meebrengen van besmet materiaal) het grootste risico is.

Als AVP wordt gevonden in een wild zwijn zal een groot gebied met bufferzone worden afgebakend, om zo het besmette gebied in te dammen. Er zullen verschillende maatregelen in de gebieden gaan gelden die niet alleen effect hebben op de varkenshouderij maar ook op toerisme, recreatie, horeca en op andere landbouw sectoren zoals rundveehouderij en akkerbouwer die niet het land op mogen. De biosecurity die in Oost-Europa minder op orde is in Nederland en het versnipperde wilde zwijnenbeheer in Nederland zijn de grootste risico's voor een uitbraak van AVP in Nederland.

- Het ministerie van LNV moet meer regie voeren op het beheer van wilde zwijnen ter preventie van een uitbraak van AVP in Nederland.

Rapport Bekedam

Het rapport Bekedam legt de focus op de eerste infectie van mensen en de vroege fase van een uitbraak. Het resultaat is een zeer brede analyse van nationale- en internationale aspecten, landbouwhuisdieren, gezelschapsdieren en wilde dieren, menselijk handelen en ecologische veranderingen. De conclusies zijn uitgebalanceerd en gewogen. De focus die nu gelegd wordt bij de veehouderij is geen goede reflectie van het rapport.

Er worden door de commissie 75 aanbevelingen gedaan waarvan er 25 impact hebben op de veehouderij. De conclusies die de commissie in het rapport Bekedam trekt hebben verregaande consequenties voor bestaande bedrijven. LTO vindt dan ook dat de scherpe aanbevelingen die hieruit volgen, verder moeten worden uitgewerkt. Daarbij moet de integraliteit van de verschillende uitdagingen worden gezien. Het volledig voorkomen van zoönosen is niet reëel wanneer er dieren worden gehouden - of dat nu gaat over gezelschapsdieren of landbouwhuisdieren of wilde dieren.

Boeren hebben het grootste belang bij goede preventie en bestrijding van zoönosen, maar het mag niet zo zijn dat tegenstrijdige eisen op de boer worden afgeschoven. Vanuit de samenleving klinkt de wens om over te gaan naar extensievere houderijsystemen, gemengde bedrijven en circulaire landbouw.

- ➔ LTO benadrukt dat deze vormen van houderij juist kwetsbaarder zijn voor insleep en versleep van zoönosen.
- ➔ Daarbij moeten voor- en nadelen, tussen enerzijds de volksgezondheid en aan de andere kant het dierenwelzijn en het draagvlak, worden afgewogen en compromissen worden gesloten.

En we moeten reëel zijn. Iedereen komt in meer of mindere mate in aanraking met dieren en ziekteoverbrengers en iedereen draagt door gedrag en leefstijl bij aan zoönoserisico's.

Antibioticaresistentie

Het antibioticagebruik in de veehouderij neemt verder af. De Stichting Diergeneesmiddelen Autoriteit (SDA) rapporteerde in 2021 dat steeds meer bedrijven een aanvaardbaar gebruik hebben. De aanpak ligt nu met name op de bedrijven die een structureel hoog gebruik hebben. In het jaarlijkse rapport NethMap/MARAN 2020 werd aangegeven dat wereldwijd het aantal bacteriën die resistent zijn tegen antibiotica toeneemt. Echter in Nederland blijft dat aantal over het algemeen stabiel en is het minder hoog dan in veel andere landen. In 2019 zijn nauwelijks stijgingen in resistentie gevonden. Bij sommige bacteriesoorten neemt de resistentie tegen bepaalde antibiotica zelfs iets af ten opzichte van de voorgaande jaren. Dierenartsen schreven in 2019 minder antibiotica voor dan in 2018.

- ➔ Dierenartsen schrijven elk jaar minder antibiotica voor. In ruim tien jaar is de verkoop met bijna 70 procent verminderd.
- ➔ Voor landbouwhuisdieren zijn de afgelopen jaren bijna geen antibiotica gebruikt die belangrijk zijn om infecties bij de mens te behandelen.